Nr. 14 (Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.) Lwów, czwartek 20 stycznia 1938 Rok 128

GAZETA LWOWSKA

WYCHODZI KAŻDEGO POWSZEDNIEGO DNIA POPOŁUDNIU

Ceny prenumeraty:
We Lwowie bez doręczenia do domu . . mies. zł. 2·—, kwart. 6·—
z dostawą do domu . mies. zł. 2·40, kwart. 7·—
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . mies. zł. 2·40, kwart. 7·—
Zagranicą . . . . . mies. zł. 5·—, kwart. 15·—

Numer telefonu REDAKCJI I ADMINISTRACJI 221-17.
Konto PKO Lwów № 504.044.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. p.
Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

CENA NUMERU 10 gr.

PRZED WIZYTĄ REGENTA HORTHY'EGO

Z okazji bliskiej wizyty regenta Węgier Horthy'ego cała prasa polska i polska opinia publiczna wyraża gorącą sympatię dla Węgier i narodu węgierskiego. Zresztą przecież stosunki między obu narodami były zawsze jasne i prostolinijne a sentymenty łączące nas zbyt są dawne i serdeczne. Oba kraje łączy nie tylko podobieństwo charakteru narodowego i kultury, lecz także wielowiekowy szmat historii.

Od przymierza z czasów św. Władysława poprzez wspólnych królów i wspólne walki o wolność w przestrzeni lat 1848—1914, aż po rok 1920, szły Polska i Węgry swymi historycznymi drogami w pełni świadome mocy więzów, które je łączą. Polska nie uważała się za będącą w stanie wojny z Węgrami w latach 1914—1918, nie akceptowała tezy, jakoby węgierscy ministrowie w rządzie wiedeńskim ponosić mieli odpowiedzialność za rozpętanie kataklizmu. Z tej też racji nie ratyfikowała Polska traktatu w Trianon, który wytyczył granice dzisiejszych Węgier.

Niezapomniane będą dla obu narodów pewne dziejowe chwile.

I tak w bojach w r. 1848 prowadzonych przez Węgry przeciw armii austriackiej i rosyjskiej brał udział nasz wspólny bohater, generał Bem a także generał Dembiński, generał Wysocki, dowódca legionu polskiego na Węgrzech i inni. Węgrzy umieli ocenić życzliwość przyjaciół, którzy z orężem w ręku bronili najświętszego dobra narodu, jego wolności i kiedy Polska w czasie wielkiej wojny walczyła o prawo do bytu, stanęli z kolei i oni przy naszym boku, aby wywdzięczyć się krwią węgierską przelaną o zdobycie wolności dla Polski, za krew polską, przelaną w walkach o wolność Węgier. W legionach polskich walczyli legioniści Węgrzy.

Legiony polskie walczące w r. 1914 na węgierskiej ziemi, witane tam były entuzjastycznie przez ludność i zasilane napływem ochotników. W pamiętnym dla nas roku 1920 Węgrzy jedni jedyni z pośród sąsiadów ofiarowywali nam pomoc w formie wysłania wielotysięcznych oddziałów swej słynnej kawalerii; nie doszło do tego wskutek sprzeciwu innego bliższego terytorialnie sąsiada, mającego z nami wspólną granicę.

Istnieją zresztą i obecnie liczne problemy polityczne interesujące oba państwa. Wymienić tu trzeba w pierwszym rzędzie zagadnienie naddunajskie. W interesie Polski leży stworzenie stanu stałej równowagi nad Dunajem. Cały ten stan rzeczy rozumieją dobrze Węgrzy i w tych dniach z okazji węgierskiej wizyty w Polsce tamtejsza prasa wskazuje raz po raz na nierozerwalność węzłów, łączących Polskę i Węgry. Wszystkie pisma stwierdzają, że oba państwa w dzisiejszej Europie są wyznawcami niezależnej i zdecydowanie pokojowej polityki. Trzymają się one zdala od polityki bloków, mając za kardynalną zasadę swego działania interesy narodu. Zarazem prasa węgierska wskazuje na atmosferę serdecznej przyjaźni, towarzyszącą stale wizytom polskich mężów stanu na Węgrzech i węgierskich w Polsce, stwierdzając, że oczekiwane w Polsce z taką sympatią odwiedziny głowy państwa węgierskiego przyczyniła się wybitnie do zacieśnienia cennych węzłów przyjaźni między obu narodami, przyjaźni, która jest ważnym czynnikiem dla pokoju europejskiego.

I my stwierdzić musimy, że podróż regenta Horthy'ego jest wyraźnym dowodem, że opierająca się na bogatych tradycjach historycznych przyjaźń polsko-węgierska nie straciła nic ze swej siły.

Bul.

Goście niemieccy w Warszawie.

Warszawa, 19. 1. (PAT). Minister spraw wojskowych gen. Kasprzycki wydał 17 bm. wieczorem w Hotelu Europejskim przyjęcie na cześć niemieckiej delegacji wojskowej.

W czasie obiadu p. minister wygłosił przemówienie, w którym na wstępie powitał przedstawicieli armii niemieckiej. Pobyt panów w Polsce — mówił min. Kasprzycki — daje nam **miłą możność rewanżu za gościnne przyjęcie, którego doznała swego czasu nasza delegacja wojskowa, bawiąca w Niemczech pod przewodnictwem komendanta wyższej szkoły woj. gen. Kutrzeby.**

W czasie pobytu panów w Polsce — oświadczył minister gen. Kasprzycki — wojsko polskie będzie mogło zademonstrować swój stan szkolnictwa oraz swój dorobek wojskowy tak niezbędny w Polsce, **stojącej zgodnie ze swą odwieczną tradycją na straży pokoju w Europie.**

W zakończeniu min. Kasprzycki wzniósł toast za zdrowie kanclerza Rzeszy Hitlera, wodza naczelnego sił zbrojnych Rzeszy, ministra wojny, marszałka Blomberga oraz gości.

W odpowiedzi na to przemówienie szef wojskowej delegacji niemieckiej gen. W. Liebmann podziękował generałowi Kasprzyckiemu za serdeczne słowa powitania.

Mówca podkreślił wielkie zainteresowanie w Niemczech, a zwłaszcza armii niemieckiej osobą Wielkiego Bohatera Narodowego Polski Marszałka Józefa Piłsudskiego, którego dzieła wydane zostały w języku niemieckim z przedmową najwyższych przedstawicieli wojska niemieckiego.

W zakończeniu swego przemówienia mówca wzniósł toast za zdrowie Pana Prezydenta R. P., Wodza Naczelnego armii polskiej Marszałka Rydza Śmigłego, ministra spraw wojskowych gen. Kasprzyckiego oraz wojska polskiego.

Rząd premiera Chautemps'a.

Paryż, 19. 1. (PAT). Zebranie stronnictwa radykalnego po wysłuchaniu sprawozdania Chautemps'a uchwaliło jednogłośnie wniosek utworzenia gabinetu na podstawie stronnictwa radykalnego ze współpracą unii socjalistycznej republikańskiej przy równoczesnym zapewnieniu poparcia ze strony socjalistów.

Paryż, 19. 1. (PAT). Agencja Havasa komunikuje:

Na skutek uchwały socjalistów przyrzekających swe poparcie rządowi Chautemps dokonał o godz. 17 min. 30 następującego podziału tek w nowym rządzie:

Premier — Chautemps, ministrowie stanu — Frossard i Bonnet, obrona narodowa i wojna — Daladier, marynarka wojenna — William Bertrand, lotnictwo — Guy la Chambre, sprawy wewnętrzne — Sarraut, sprawiedliwość — Campinchi, finanse — Marchandeau, sprawy zagraniczne — Delbos, handel — Hymans, emerytury — Lasalle, rolnictwo — Palmade, oświata — Zay, poczty, telegrafy i telefony — Jammy Schmidt, praca — Ramadier, kolonie — Cot, zdrowie — Rucart, roboty publiczne — Queuille.

W definitywnym składzie gabinetu mogą jeszcze zajść pewne zmiany.

Możliwość wprowadzenia we Francji ograniczeń dewizowych z każdym dniem staje się coraz bardziej aktualna.

Mimo, iż większość opinji kraju, jak i poglądy znacznej większości parlamentarnej przeciwne są wszelkiej kontroli swobodnego obrotu pieniężnego z zagranicą, to jednak **trudna sytuacja finansowa i gospodarcza kraju w dniach obecnego przesilenia zdaje się wskazywać, że wprowadzenie reglamentacji dewizowej staje się fatalnością, której trudno będzie uniknąć.**

Współpraca Niemiec z Jugosławią.

Paryż, 19. 1. (PAT). Prasa francuska śledzi bardzo uważnie przebieg wizyty premiera Stojadinowicza w Berlinie Korespondent berliński „Infomation" pisze:

Podróż p. Stojadinowicza oznacza początek ery współpracy między Niemcami a Jugosławią. Jest to jednocześnie logiczne zakończenie zmiany orientacji w polityce rządu białogrodzkiego, który pozostając wierny swej tradycyjnej przyjaźni z Francją, starał się jednak znormalizować swe stosunki z Włochami, a następnie z Niemcami.

Korespondent zaznacza, iż niewątpliwie na umocnienie przyjaźni niemiecko-jugosłowiańskiej wpłynie fakt, że Białogród, tak samo, jak i Berlin zasadniczo przeciwstawia się restauracji Habsburgów w Austrii.

Japonia zerwała stosunki dyplomatyczne z Czang-Kai-Szekiem.

Szanghaj, 19. 1. (PAT). Agencja Reutera donosi: Rząd japoński wydał ambasadorowi japońskiemu w Chinach Kawagoe polecenie natychmiastowego powrotu do Japonii.

Ambasador chiński w Tokio opuści w dniu jutrzejszym na pokładzie „Empress Asia" Yokohamę, udając się do Chin.

Tokio, 19 1 (PAT). Prem. ks. Konoe oświadczył wczoraj, że rząd jap. nie ma zamiaru pertraktować w dalszym ciągu z rządem Czang-Kai-Szeka. Ostatnie wypadki dowiodły, że próby porozumienia się z tym rządem nie wiodą do celu. W stosownej chwili Japonia podejmie rokowania z tymczasowym rządem w Pekinie, który następnie zajmie miejsce rządu centralnego.

Rząd japoński jest przekonany, że rząd pekiński będzie wkrótce reprezentować większość Chin i że stanowisko jego do tego stopnia się umocni, iż będzie można z nim wejść w układy. Możliwe jest również, że rząd pekiński rozwinie się podobnie jak rząd w Mandżukuo. Między rządem tym a Japonią nastąpi ścisła współpraca. Prawdopodobnie Pekin będzie centrum działań nowego rządu.

PARLAMENT RUMUŃSKI ROZWIĄZANY.

Bukareszt, 19. 1. (PAT). Agencja Rador komunikuje, że dekretem, który został ogłoszony wczoraj wieczorem, został rozwiązany parlament. Nowe wybory odbędą się w dniu 5 marca.

SZWAJCARIA BRONI SWEJ NEUTRALNOŚCI.

Berno, 19. 1. (PAT). Kierownik dep. polit. związku szwajcarskiego Motta przyjął kolejno ambasadora francuskiego i posła angielskiego, z którymi przeprowadził godzinne rozmowy, dotyczące zagadnienia neutralności i stanowiska, jakie zajmie Szwajcaria w kwestii reformy Ligi Narodów.

OBRADY PODKOMITETU NIEINTERWENCJI.

Londyn, 19. 1 (PAT) Podkomitet Nieinterwencji odbył wczoraj przed południem dwugodzinne posiedzenie, na którym rozważano projekt studiowanej od dwóch tygodni rezolucji.

ODROCZONE ROKOWANIA.

Rzym, 19. 1. (PAT). Rokowania gospodarcze francusko - włoskie, które miały rozpocząć się dnia 19. b. m. zostały odroczone sine die.

PRZYGODA LABORZYSTÓW W HISZPANII.

Walencja, 19. 1. (PAT). Deputowanych angielskich podróżujących po Hiszpanii spotkała niemiła przygoda. W czasie przejazdu przez Walencję bomba z samolotu wybuchła obok samochodu i uszkodziła go poważnie. Wszyscy pasażerowie ocaleli.

WYWIAD SOWIECKI W SZWECJI

Sztokholm, 19. 1. (PAT). Szwedzka agencja telegraficzna donosi:

Dwuch robotników zakładów przemysłowych Fagdrsta przyznało się do utrzymywania stosunków z poselstwem sowieckim w Sztokholmie. Jeden z tych robotników zdradził ubiegłego lata funkcjonariuszom sowieckiego poselstwa tajemnicę stosowanych przez te zakłady sposobów fabrykacji. Informacje te dotyczyły produkcji twardej stali, zwanej seco.

EPIDEMIA OSPY.

Hongkong, 19. 1. (PAT). Od 1 stycznia zachorowało w mieście na ospę 68 osób, z których 43 osoby zmarły.

Wiadomości bieżące.

19 STYCZNIA 1938

Sroda
Henryka
Jutro: Fabiana
Wschód słońca 7·35
Zachód „ 15·59

TEATR **WIELKI**.
Środa godz. 19.30 „Staroświecka idylla“.
Czwartek godz. 20 Ignacy Friedman koncert fortepianowy.
Piątek godz. 19.30 „Poławiacze pereł“.

TEATR ROZMAITOŚCI.
Środa godz. 19.30 „W perfumerii“.
Czwartek godz. 19.30 „W perfumerii“.
Piątek godz. 19.30 „W perfumerii“.

KINOTEATRY.
APOLLO. „Z miłości dla ciebie“.
CASINO: „Życie ulicy“.
CHIMERA: „Burzliwa młodość“.
EUROPA: „Jej największy błąd“.
KOPERNIK: „Książę i żebrak“.
MUZA: „Ziemia błogosławiona“
PALACE: „Premiera“ z Zarą Leander.
PAX: „Piętro wyżej“
RAJ: „Czar cyganerii“.
RIALTO: „Zabronione szczęście“.
ŚWIT: „Detektyw z Honolulu“ i „Czarny anioł“.
STYLOWY: „Trójka hultajska“ i rewia.
TON: „Tajny plan“.
UCIECHA: „Walka z sobowtórem“ oraz rewia.

— **Teatr Wielki** dziś w środę daje powtórzenie, niezwykle interesującej nowości repertuaru, poruszając współczesny problem trójkąta małżeńskiego, komedii „Staroświecka idylla“ w obsadzie Ankwicz-Szyjkowska, Zielińska, Żmijewska, Borowski, Guttner, Ostoja-Staszewski, Szymański, Nawrocki, Nieprzewski, w reż. Szletyńskiego, w oprawie dekoracyjnej M. Różańskiego. Od dnia dzisiejszego na przedstawienia ważny abon. 11.

— Teatr **Rozmaitości.** Dziś w środę i jutro w czwartek wieczorem, na przedstawieniach po cenach zniżonych, daje powtórzenie świetnej współczesnej komedii „W perfumerii“ w obsadzie: Górska, Kipeniówna, Paszkowska, Baryka, Bojanowski, Kalinowski, Leliwa, Machalski, Madaliński, Przystawski. Abon. 10.

— **Ignacy Friedman** światowej sławy pianista, wystąpi tylko raz w Teatrze W. w czwartek o 8 wiecz. z mistrzowskim koncertem. Zapowiedz rewelacyjnego koncertu zainteresowała cały muzyczny Lwów, to też z pewnością sala koncertu będzie wypełniona wielbicielami talentu wielkiego artysty. Bilety do nabycia w kasach przedsprzedaży oraz w składzie nut Seyfartha. Abonenci miejsc i odnajemcy lóż mogą korzystać z 30 proc. zniżki.

— **Opera — Teatr Wielki.** — „Poławiacze pereł“, **romantyczna opera Bizeta,** dana będzie w piątek 21 b. m. w obsadzie najlepszych solistów. Rolę Leily śpiewa p. Karwowska, przepiękny sopran liryczny. Jako Nadir wystąpi p. Popławski popularny śpiewak polski, Zurgę śpiewa p. Mossakowski, świetny baryton i ulubieniec Lwowa.

Operę prowadzi dyr. Lehrer, reżys. Ułuchanow. Kierownictwo opery, pragnąc zadość uczynić życzeniom publiczności, rozpoczyna przedstawienie o 7.30

Bilety w kasie Teatru i w Orbisie, pl. Mariacki 5.

— **75-ta Rocznica Powstania Styczniowego** prócz oficjalnej akademii, która odbędzie się na lwowskim ratuszu w sobotę wieczorem zostanie uczczone przez Teatry popularną akademią 22 b. m. popołudniu o godzinie 3.30. Zostanie odegrana St. Wyspiańskiego pieśń z 1863 roku „Warszawianka“ oraz A. Fredry „Świeczka zgasła“. Przedstawienie poprzedzi okolicznościowe przemówienie dra Władysława Garbicza. Ceny biletów wynoszą zaledwie po gr. 50 na wszystkie miejsca parterowe oraz po gr. 30 za miejsca w lożach.

— **Niedzielne popołudniowe przedstawienia po cenach zniżonych** wypełnią w Teatrze W. „Sissy“, — w Teatrze R. komedia „W perfumerii“. Ważne abon.

— **„Domek z kart“,** pełna uroku, sentymentu, przepięknych melodii, brawurowego humoru, muzyczna komedia wiedeńskiego kompozytora Granichstaedtena, będzie najbliższą premierą Teatru Rozmaitości w inscenizacji J. Warneckiego, w efektownej oprawie dekoracyjno-kostiumowej M. Różańskiego.

— **Towarzystwo Przyjaciół Muzyki** urządza w dniu 26 stycznia br. w Teatrze Rozmaitości Inauguracyjny wieczór ku czci K. Szymanowskiego z udziałem St. Korwin-Szymanowskiej, M. Marko i prof. Steinbergera. Szczegóły w afiszach. Członkowie Towarzystwa mają wstęp bezpłatny

— **Teatr Rozmaitości.** Kooperatywa Ukraiński Teatr (Teatr im. Tobilewicza). Dnia 24 bm. o godz. 7.30 wiecz. „Orlę“ historyczny dramat w 6 obrazach I Zubenki, 25 bm. o godz. 7.30 wiecz. „Dowbusz“ dramat w 4 aktach Zadworskiego. Bilety wcześniej do nabycia w „Sojuznim Bazari“ ul. Ruska.

KOMUNIKATY.

— **Setna rocznica urodzin Jana Lama w Radio.** Dnia 20 bm. o godz. 19 Rozgł. Lwowska nadaje audycję ogólnopolską ku uczczeniu setnej rocznicy urodzin J. Lama. — Jan Lam znakomity publicysta, dziennikarz i literat, a przede wszystkim autor swoistych, pełne wnikliwej obserwacji i ciętych aluzji „kronik“, którymi zasilał przez długie lata łamy dzienników lwowskich, zawarł w nich cały nieomal obraz Lwowa tej epoki. W audycji czwartkowej zapowiedziana została prelekcja doc. Dr M. Piszczkowskiego, wyjątki z kronik Lama, które odczyta artysta dramatyczny J. Machalski, oraz produkcja chóru „Bard“, który wykona kompozycje do słów Lama

— **Danina na Pomoc Zimową.** Na rachunek Miejskiego Obyw. Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym we Lwowie złożyli: Mgr. Maksymilian Weiss 70.25 zł., Fabryka bibułek i tutek „Aida“ 88.43 zł., Fabryka konserw Z. Ruckera 56.93 zł., Powsz. Bank Związkowy w Polsce z polecenia p. senatora dr. Marcina Szarskiego 210.40 zł., Lwowskie Tow. Akc. Browarów za personel 98.40 zł., dr. Władysław Stesłowicz za styczeń 100 zł.

— **Związek b. Ochotników Wojennych** urządza 29 bm. „Opłatek“ dla członków i ich rodzin oraz sympatyków Związku. Zgłoszenia przyjmuje się codziennie w sekretariacie w godzinach wieczornych do dnia 26 bm. włącznie. Opłata od osoby 2 zł.

— **Ewidencja odznaki „Orląt“** — na mocy zezwolenia władz, rozpoczęła swe czynności. Celem tej instytucji jest uporządkowanie spraw, związanych z Odznaką. Wszelkie pisma kierować pod adresem: Ewidencja Odznaki Orląt, Lwów, Szopena 5, I. p.

— **Polskie Towarzystwo Politechniczne** we Lwowie zawiadamia, że 19 b. m. o 18.30 w sali P. T. P. Zimorowicza 9, odbędzie się odczyt p. Prof. inż. G. Sokolnickiego p. t.: „Naturalne drogi rozwojowe elektryfikacji“. Goście wprowadzeni przez członków i studenci W. Ucz. mile widziani.

— **Chiny i Japonia.** Pokaz sztuk plastycznych Chin i Japonii urządzony przez Miejskie Muzeum Przemysłu Artystycznego (ul. Hetmańska 20) obejmuje przeszło 500 okazów malarstwa, rzeźby, ceramiki (porcelany, fajansów i kamionek), sprzętów, tkanin i haftów, wyrobów z metali, kości słoniowej i drewna, emalii, wyrobów z laki, a poza tym około 120 drzeworytów wielobarwnych, odtwarzających sceny rodzajowe, teatralne i z życia codziennego, krajobrazy, rośliny, zwierzęta oraz typy ludowe. Pokaz ten otwarty codziennie z wyjątkiem sobót od 10-tej do 13-tej, zaś we wtorki i piątki także od 17-tej do 19-tej.

— **Odczyt o „Przebudowie agrarnej Rosji sowieckiej“** wygłosi profesor Uniwersytetu w Lublinie dr. Czesław Strzeszewski, staraniem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, w wielkiej sali posiedzeń Izby przemysłowo-handlowej we Lwowie, przy ul. Akademickiej 17 dnia 22-go bm. o godz. 18-tej. Wstęp wolny dla członków i gości.

— **Rodzina Wojskowa Koło Lwów** urządza dnia 20 bm. w Kasynie garn. ul. Jabłonowskich 30 pogadankę dyskusyjną w opracowaniu p. Frączkowej.

— **Raut Sędziów i Prokuratorów we Lwowie na dochód Wschodnio - Małopolskich Zjednoczonych Towarzystw Ochrony Dzieci i Młodzieży TOM. odbędzie się we wtorek, dnia 1 lutego 1938 w salach Kasyna i Koła Literacko - Artystycznego we Lwowie,** ul. Akademicka 13. **Wstęp ściśle za zaproszeniami. Zgłoszenia w sprawie zaproszeń przyjmuje Centrala TOM. we Lwowie,** ul. Złota 10, **telefon 203-08. W dniach 29, 30 i 31 stycznia br. Komitet będzie wydawać zaproszenia zgłaszającym się w lokalu Kasyna i Koła Literacko-Artystycznego w godzinach 18—19.30.**

— **Pociąg popularny do Warszawy.** Tutejsza delegatura Ligi popierania turystyki urządza w sobotę pociąg popularny do Warszawy na uroczystości 75-ej rocznicy Powstania styczniowego. Odjazd w sobotę wieczorem, powrót we wtorek rano. Koszta przejazdu 15 zł. Wygodny przejazd w wagonach pullmanowskich, powinien zachęcić liczne rzesze tutejszej publiczności skorzystania ze sposobności zwiedzenia stolicy.

Plenarne posiedzenie Senatu.

Warszawa, 19. 1. (PAT). Wczoraj w południe odbyło się plenarne posiedzenie Senatu.

Po załatwieniu formalności wstępnych, marszałek oświadczył, że na skutek prośby Rządu zdejmuje z porządku dziennego posiedzenia punkt 13 sprawozdanie komisji prawniczej o projekcie ustawy o zniesieniu instytucji sądów przysięgłych i sędziów pokoju.

Z kolei sprawozdawca sen. Fudakowski zreferował projekt ustawy o ratyfikacji układu płatniczego polsko-francuskiego z 22 maja 1937 r., projekt ustawy o ratyfikacji traktatu handlowego i nawigacyjnego między Polską a Francją, podpisanego w Paryżu dnia 22 maja 1937 r., zreferował projekt ustawy w sprawie ratyfikacji dodatkowego protokołu do konwencji handlowej między Polską a Węgrami, zaś sen. Bniński projekt ustawy w sprawie ratyfikacji międzynarodowej umowy o uregulowaniu produkcji i zbytu cukru, sen. Kawecki referował z kolei rządowy projekt ustawy o dodatkowym kredycie w 1937/38 dla gospodarstw rolnych.

Następnie Senat przyjął projekt ustawy o dodatkowym kredycie: na remont siedziby sądu okr. w Warszawie i o dodatkowym kredycie w związku z pobytem króla Karola II, oraz w sprawie podwyższenia wydatku na policję państwową.

Na zakończenie przyjęto projekt ustawy o opodatkowaniu piwa, projekt ustawy o zmianie rozporządzenia Prezydenta R. P. o monopolu spirytusowym, o opodatkowaniu kwasu octowego, drożdży oraz o sprzedaży napojów alkoholowych, wreszcie ustawy o budowie kolei Wieliszew—Nasielsk i Szczakowa—Bukowno.

Wszystkie projekty przyjęto bez dyskusji. Na tym posiedzenie zakończono.

Rocznica powstania styczniowego.

Obywatelski Komitet obchodu 75 rocznicy powstania styczniowego z r. 1863 ustalił program uroczystości dla uczczenia pamięci bohaterskich uczestników tego powstania.

Program: sobota, 22 bm. o godz. 10-tej Nabożeństwo żałobne za poległych i zmarłych powstańców w katedrze łacińskiej i ormiańskiej, cerkwi Preobrażeńskiej, kościele ewangelickim i synagodze postępowej;

godz. 11-ta: Złożenie hołdu u stóp tablicy pamiątkowej dyktatora Romualda Traugutta, wmurowanej w budynek klasztorny OO. Bernardynów na pl. Bernardyńskim;

godz. 15.30: Przedstawienie popularne w Teatrze Wielkim o jednostkowej cenie 50 gr. Po okolicznościowym przemówieniu o roku 1863 odegraną zostanie „Warszawianka“ i „Świeczka zgasła“;

godz. 19-ta: Uroczysta Akademia w sali posiedzeń Rady Miejskiej (wstęp wolny).

Niedziela, 23 bm. godz. 10-ta: Nabożeństwo w kaplicy Szkoły Kadetów z udziałem żyjących we Lwowie weteranów 1863 r.;

godz. 12.30: Odprawienie egzekwii na cmentarzu Łyczakowskim na kwaterze powstańców z r. 1863. Po przemówieniu nastąpi wieńczenie mogił oraz złożenie hołdu pamięci poległym przez młodzież szkolną i społeczeństwo lwowskie.

KRONIKA MIEJSKA.

Święto Jordanu. Dziś rano odbyła się na Rynku uroczystość święcenia wody. Aktu poświęcenia w studni od ul. Grodzickich dokonał ks. biskup Budko. Równocześnie w cerkwi św. Jerzego odbyła się uroczystość święcenia wody dla żołnierzy gr. kat. Aktu poświęcenia dokonał ks. biskup Buczko.

Aresztowanie za wyłudzenie. Do aresztów policyjnych oddano Karola Kesslera ze Zniesienia, który wyłudził od handlarza Stefana Kozioła ze Sygniówki 25 zł. pod pozorem wyrobienia mu licencji na handel domokrążny, zaś od Jonasa Liftmana, pomocnika rzeźnickiego wyłudził 10 zł. pod pozorem wyrobienia mu posady w fabryce Ruckera.

Przebicie nożem. Wczoraj wieczorem na ul. Gródeckiej obok kościoła św. Anny w czasie bójki został przebity nożem 16-letni kolporter Stanisław Piecuch przez Teodora Czecha, zam. przy pl. Bilczewskiego. Rannego Pogotowie odwiozło do szpitala.

Zamach samobójczy. Dziś rano w realności przy ul. Zielonej 32, usiłowała popełnić samobójstwo przez zatrucie się dwutlenkiem węgla 20-letnia służąca, Kazimiera Jaworska. W stanie groźnym Pogotowie przewiozło ją do szpitala powszechnego.

Zagadkowa śmierć lakiernika. W Sichowie zmarł wczoraj zagadkową śmiercią Józef Buksak z zawodu lakiernik. Przed 10 laty śp. Buksak na tle nieporozumień rodzinnych usiłował popełnić samobójstwo przez powieszenie się, ale został wówczas odratowany.

SEJMOWA KOMISJA ROLNA.

Warszawa, 19. 1. (PAT). Sejmowa komisja rolna pod przew. p. wicemarszałka Kielaka rozpatrzyła na wczorajszym posiedzeniu rządowy projekt ustawy o ulgach w spłacie zaległości udziałów w publicznych przedsiębiorstwach melioracyjnych.

UCZCZENIE PAMIĘCI GROTTGERA.

Warszawa, 19. 1. (PAT). Dnia 21-go bm. odbędzie się uroczysty wieczór w Teatrze Narodowym w Warszawie, poświęcony uczczeniu pamięci genialnego malarza powstania styczniowego. Protektorat nad uroczystością objął p. Marsz. Śmigły Rydz. Komitet honorowy obchodu stanowią: prezes Rady ministrów gen. Kasprzycki, min. Świętosławski, biskup polowy Gawlina, wicemin. Korsak i in.

ZDERZENIE KOLEJOWE NA HELU.

Hel, 19. 1. (PAT). Nocny pociąg osobowy, zdążający z Helu do Pucka na przejeździe kolejowym w Kuźnicy najechał na wóz naładowany szprotami, stanowiący własność rybaka Henryka Budy z Kuźnicy. Wóz uległ całkowitemu rozbiciu. Wypadku w ludziach nie było. Cały ładunek szprotów uległ zniszczeniu, gdyż na przestrzeni kilkudziesięciu metrów szproty zostały rozsypane.

RUMUNIA NAJWIĘKSZYM PAŃSTWEM PRAWOSŁAWNYM.

Bukareszt, 19. 1. (PAT). Rumuńskie min. wyznań w porozumieniu z synodem kościoła prawosławnego bada możliwości zwołania do Bukaresztu synodu ekumenicznego, w którym mieliby wziąć udział przedstawiciele wszystkich kościołów prawosławnych. Zwołanie podobnego synodu przez kościół rumuński wynika z faktu, że obecnie Rumunia jest największym państwem prawosławnym.

ŚMIERĆ DZIECI W PŁOMIENIACH

Montreal, 19 1 (PAT). Wczoraj rano wybuchł w miejscowości St Hyacinthe, pod Montrealem pożar w szkole męskiej Sacre Coeur. 22 chłopców doznało ciężkich poparzeń, jeden z nich zmarł w szpitalu. O dalszych 25 uczniach, którzy w popłochu opuścili budynek szkolny brak dotychczas wiadomości. Spod gruzów szkoły wydobyto zwłoki 6 chłopców.

JAK PŁACIĆ DANINĘ NA POMOC ZIMOWĄ?

Świadczenia pieniężne na rzecz Pomocy Zimowej Bezrobotnym najłatwiej jest uskuteczniać zapomocą blankietu nadawczego PKO., który każdy płatnik otrzymuje wraz z wezwaniem do złożenia daniny.

Kto wezwanie nie otrzymał, albo też zużył już czek na zapłacenie pierwszej raty, powinien kupić czek Pocztowej Kasy Oszczędności i przesłać odpowiednią kwotę według wymiaru na konto czekowe nr. 500.380 pod adresem Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności we Lwowie.

Można też składać daninę bezpośrednio w MKKO. przy ul. Wałowej l. 7, lub w jej oddziałach przy ul. Gródeckiej l. 60 i Żółkiewskiej l. 75 na rachunek bieżący konto Miejskiego Obyw. Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym nr. 1200.

Giełda z dnia 19 stycznia.

WARSZAWA — GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Dewizy: Belgia 89.20, Berlin 212.97, Amsterdam 294.15, Kopenhaga 117.80, Londyn 26.37, N. Jork czeki 5.28 i siedem ósmych, kabel 5.27 i pięć ósmych, Oslo 132.55, Paryż 17.78, Praga 18.53, Sztokholm 136, Zurych 122, Mediolan 27.83. **Papiery procentowe:** wewn. 65.75, inwest. 82, konwers. 68.25, prem. dolar. 42.25, konsolidac. 68. **Akcje:** Bank Polski 120, Lilpop 64, Starachowice 38.75, Haberbusch 49.25.

Program radiowy.

Czwartek, 20 stycznia.

Lwów. Godz. 6.15: Audycja poranna 11.15: Audycja dla szkół 11.57 Sygnał czasu. 12.03: Audycja południowa 13.50: Płyty. 15: Gawęda regionalna. 15.30 Wiad. gosp. 15.45: Audycja dla młodzieży. 16.15: Orkiestra mandolinistów. 16.50: Pogadanka. 17: Odczyt. 17.15: Recital skrzypcowy. 17.50: Poradnik sportowy. 18.10: Pogadanka. 18.20: Recital fortepianowy. 18.40: Listy i programy. 19: Audycja literacko-muzyczna. 19.30: Recital śpiewaczy. 19.50: Pogadanka. 20: Koncert rozrywkowy. 21.45: Fragment poematu „Anhelli“. 22: Koncert kameralny. 22.50: Dziennik wieczorny. 23: Z albumu speakera.

Budżet Ministerstwa Spraw Zagranicznych na Komisji sejmowej.

Warszawa. 19. 1. (PAT). Wczoraj sejmowa Komisja budżetowa przystąpiła do rozpatrzenia preliminarza budżetowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych na rok 1938/39.

PRZEMÓWIENIE WICEMINISTRA SZEMBEKA.

Wiceminister Szembek wygłosił przemówienie, miówiąc między in.: W sprawie służby informacyjnej, należy podkreślić, że wszędzie na Zachodzie posiada ona do swej dyspozycji jak najbardziej precyzyjny i wydoskonalony zespół urządzeń technicznych. Pod tym względem nie możemy wciąż jeszcze sprostać tym wszechstronnym warunkom, jakie w państwach dysponujących odpowiednimi funduszami stworzone zostały już dawno. Czynimy jednak maksymalny wysiłek, by Polska służba informacyjna była również szybka i sprawna, jak tego wymaga dobro pracy na tym odcinku

W dziedzinie t. zw. propagandy, w ścisłym słowa znaczeniu, t. j. gdy mowa o polskiej sztuce i kulturze, mam do zanotowania szereg osiągnięć pozytywnych.

W dziale prasy i propagandy M. S. Z. poza tym na wielu odcinkach współpracuje z Ministerstwem Przemysłu i Handlu na rzecz propagandy ekonomiczne, zagranicą, udziału w wystawach i targach międzynarodowych i popierania eksportu polskiego.

Współpraca nasza z innymi państwami, w dziedzinie prawa międzynarodowego wyraziła się w 1937 r. zawarciem umów dwustronnych, które zostały podpisane i ratyfikowane. 25 umów dwustronnych podpisanych, których ratyfikacja jest w toku oraz 5 umów wielostronnych, podpisanych.

Zupełnie dostatecznie rozbudowany za granicą aparat handlu polskiego i ciągłe posiłkowanie się pośrednictwem zagranicznym powoduje obciążenie urzędów zagranicznych R. P., pracą niejednokrotnie pionierską w dziedzinie handlowej i wywołuje konieczność rozbudowy sieci urzędów konsularnych i wzmocnienie ich obsady, zwłaszcza w krajach interesujących nas gospodarczo.

Z uwagi na ograniczone możliwości kredytowe Ministerstwo prowadziło głównie tę akcję drogą ustanowienia konsulatów honorowych, przydzielając do nich odpowiednich referentów handlowych.

Ogólna ilość urzędów honorowych i agencyj konsularnych wynosiła na 31. grudnia 1937 r. 131, niezależnie od 90 urzęd. w zagranicznych etatowych.

Przechodząc do wyjaśnienia spraw, bezpośrednio związanych z cyframi preliminarza budżetowego M. S. Z. na okres 1938/39, mam zaszczyt przedstawić, że preliminarz ten przewiduje w dochodach ogólną sumę 8.400.000 złotych, wydatki zaś ustalone zostały w wysokości 38.863.000 złotych.

Następnie zabrał głos sprawozdawca budżetu M. S. Z. p. Walewski.

LICZYMY NA WŁASNE SIŁY.

Referent stwierdził na wstępie, że **ster naszej polityki zagranicznej w ostatnich latach znajdował się w mocnych i pewnych rękach, a aparat wykonawczy działał coraz lepiej. Celowa i oszczędna gospodarka resortu, dysponująca szczupłym, ale niezwykle starannie dobranym zespołem ludzkim, zyskiwała poważne osiągnięcia na terenie międzynarodowym.**

Polska w tym międzynarodowym rozgardiaszu, jakiego jesteśmy świadkami,

nie jest, jak inne kraje, zdezorientowana. W polityce swej liczymy przede wszystkim na własne siły, nie przyłączamy się do żadnego bloku ideowego, pojmujemy swoją rolę, jako czynnika na wskróś niezależnego.

EMIGRACJA.

Referent scharakteryzował warunki życia naszej emigracji w różnych krajach i omówił zagadnienie emigracji sezonowej.

Skupiskiem polskim, gdzie sytuacja raczej się pogorszyła — oświadczył m. in. pos. Walewski — jest piastowski Śląsk Zaolzański. Podjęte w roku ubiegłym przez rząd praski rozmowy z przedstawicielami tamtejszej ludności polskiej, nie przyniosły niczego, coby świadczyło, że rządowi czeskiemu istotnie chodzi o sumienną realizację naczelnego hasła, jakie było wysuwane przy tworzeniu państwa czesko - słowackiego.

ULEGALIZOWANE BEZPRAWIE NA LITWIE.

Do uwag, wypowiedizanych na komisji spraw zagranicznych, a dotyczących ludności polskiej na Litwie, pragnę dodać, że stosunek władz litewskich do tej ludności należy zakwalifikować jako

ulegalizowane bezprawie, skierowane wyłącznie przeciw Polakom, a nie przeciw innym mniejszościom narodowym na Litwie. Poza dotychczasowymi ustawami, szykanującymi Polaków, w przygotowaniu jest ustawa o bezpieczeństwie państwa oraz o litwinizacji nazwisk. Będą one dalszym ciosem dla Polaków na Litwie. Szowinizm litewski nie zatrzymał się nawet przed programi świątyń. Kilkudziesięciotysięczna ludność polska stolicy Litwy nie ma obecnie możności modlenia się w języku ojczystym w żadnym z kościołów kowieńskich.

Hart i siła ludności polskiej każą wierzyć, że mimo wszystkich prześladowań i ucisków wytrwa ona na zagrożonych odcinkach.

W dalszym ciągu referent poruszył sprawę emigracji żydowskiej. W latach 1926—1936 emigrowało rocznie około 18 tysięcy Żydów, czyli 60 proc. ich przyrostu naturalnego. Dr. Tartakower w 1906 r. w Genewie określił liczbę Żydów, która powinna wyemigrować z Polski na 100 tysięcy, szacując całą podaż emigracyjną ludności żydowskiej w Polsce na przeszło milion głów. Jako teren emigracji na pierwsze miejsce wysuwa się Palestyna, lecz rok 1937 przyniósł tam dalsze restrykcje emigracyjne. Troską rządu polskiego jest otworzenie Żydom możności emigracyjnych w Palestynie oraz nowych dodatkowych możliwości.

W dyskusji zabierali głos posłowie: Budzyński, Sowiński, Hutten-Czapski, Sommerstein, Jabłoński, poczym wiceminister Szembek udzielił wyjaśnień.

Przewodniczący stwierdził, że wnioski są przyjęte przez komisję.

Obrady Komisji wojskowej Sejmu.

Warszawa, 19. 1. (PAT). Dnia 18 stycznia 1938 r. na posiedzeniu komisji wojskowej obecnych było 23 posłów.

Posiedzenie komisji wojskowej otworzył o godz. 11-tej p. wiceprzewodniczący komisji wicemarszałek Schaetzel Tadeusz. Odczytał porządek dzienny i powiadomił komisję, że jako

pierwszy punkt porządku dziennego postawił zgodnie z obowiązującym regulaminem Sejmu wniosek o votum nieufności dla p. przewodniczącego komisji,

traktując wniosek o ustąpienie przewodniczącego, zgłoszony na poprzednim posiedzeniu komisji wojskowej przez posła de Thuna Tadeusza jako

wniosek, wyrażający votum nieufności dla przewodniczącego, a jako drugi punkt porządku dziennego ewentualny wybór przewodniczącego.

Komisja zaproponowany przez wice przewodniczącego porządek dzienny przyjęła. P. pos. Duch Kazimierz, zabierając głos w sprawie formalnej, podniósł, że według art. 41 konstytucji

przewodniczący komisji za swą działalność poselską na terenie Sejmu może odpowiadać tylko przed Sejmem. W konsekwencji postawił wniosek o zdjęcie punktu pierwszego z porządku dziennego.

P. pos. Drozd-Gierymski Jan w odpowiedzi posłowi Duchowi stwierdził, że

przewodniczącego komisji wybierają członkowie komisji

i do nich należy ustosunkowanie się do przewodniczącego. Sprzeciwia się wnioskowi p. posła Ducha. P. pos. wicemarszałek Miedziński Bogusław wniósł o przerwanie dyskusji.

Wniosek o votum nieufności został poddany pod głosowanie i uzyskał większość głosów. Po ogłoszeniu wyniku głosowania p. wiceprzewodniczący Schaetzel Tadeusz złożył funkcję członka prezydium. Również sekretarz p. pos. Wojnar-Byczyński złożył funkcję sekretarza.

Wiceprzewodniczący przerwał posiedzenie komisji wojskowej i oświadczył, że udaje się do pana Marszałka Sejmu celem złożenia sprawozdania z przebiegu obrad komisji. Po pewnym czasie zjawił się w zastępstwie p. marszałka Sejmu p. wicemarszałek Podoski Jan i wznowił posiedzenie komisji dla ukonstytuowania się nowego prezydium komisji. Pan wicemarszałek Podoski poddał pod głosowanie punkt drugi porządku dziennego, proponując zgłoszenie kandydatów na przewodniczącego komisji wojskowej.

P. pos. Kolbusz Franciszek zgłasza kandydaturę na przewodniczącego komisji wojskowej p. posła Ekerta Edwarda, a p. poseł Duch p. posła gen. Żeligowskiego Luciana.

P. wicemarszałek Podoski zarządził głosowanie kartkami. W wyniku głosowania

p. poseł Ekert otrzymał 15 głosów,
p. generał Żeligowski 6 głosów.

Przewodniczący p. Ekert, obejmując przewodnictwo, prosi o zgłaszanie kandydatur na wiceprzewodniczącego i sekretarza komisji. P. pos. Kolbusz Franciszek proponuje na wiceprzewodniczącego posła Głowackiego Józefa, a na sekretarza posła Jurkowskiego Eugeniusza. Powyższe kandydatury jednogłośnie zostały przyjęte.

Następnie zrezygnowali posłowie: L. Sapieha, K. Duch, J. Morawski i J. Płonka. Przewodniczący zakomunikował, że wymienieni złożyć mają swą rezygnację u p. Marszałka Sejmu.

W punkcie 3 obrad przydzielono referat rządowego projektu ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym posłowi Sarneckiemu Adolfowi. Na tym posiedzenie zostało zamknięte.

P. PREMIER SKŁADKOWSKI U P. PREZYDENTA R. P.

Warszawa. 19. 1. (PAT). Pan Prezydent R. P. przyjął w dniu dzisiejszym prezesa Rady Ministrów gen. Sławoja-Składkowskiego.

Z POBYTU MIN. ŁOTWY W WARSZAWIE.

Warszawa, 19. 1. (PAT). Z okazji warszawskiej wizyty łotewskiego ministra finansów, na obiedzie wydanym na cześć gościa dłuższe przemówienie wygłosił min. przem. i handlu Roman.

Rzut oka na emigrację polską w Łotwie.

(Korespondencja własna.)

Północno-wschodni sąsiad Polski — Łotwa, państwo o powierzchni 66 tys. km kw. i o niespełna dwóch milionach mieszkańców, od szeregu lat zatrudnia poważną ilość polskich robotników rolnych.

Emigracja robotników rolnych do Łotwy datuje się mniej więcej od 1930 roku. Początki jej były naturalnie bardzo skromne, ograniczały się do kilku set robotników z powiatu brasławskiego, graniczącego z Łotwą bezpośrednio, którzy wykazując znaczną dozę inicjatywy i przedsiębiorczości wypuszczali się na sezonowe roboty rolne do Łotwy.

Natężenie i rozwój liczbowy polskiej emigracji rolnej do Łotwy ilustrują poniższe liczby:

w 1933 roku pracowało — 3.000 robotników; w 1934 roku — 10.000 robotników; w 1935 — 20.000; w 1936 — 30.000; w 1937 r. — 40.000 i w 1938 r. 50.000 robotników *).

Stosunkowo dobra opłata robotnika rolnego w Łotwie oraz wysoki kurs łata łotewskiego (przed dewaluacją, która miała miejsce we wrześniu 1936 roku, za 1 łata płacono 1 złotego i 69 groszy), stwarzały dość ponętne warunki dla robotników rolnych w szczególności z powiatów przygranicznych. Dziś te warunki znacznie się pogorszyły, ponieważ płace robotników po dewaluacji nie uległy zwyżce.

Wysokie walory kwalifikacyjne polskich robotników rolnych, ich zamiłowanie do pracy oraz duża jej wydajność od pierwszego momentu zetknięcia się z pracodawcą-Łotyszem zapewniły najlepszą opinię i należyty popyt.

Powyższe zalety robotnika polskiego nie tylko zagwarantowały mu całkowite powodzenie u pracodawców, lecz wysunęły go na pierwsze miejsce wśród robotników miejscowych, litewskich i estońskich, którzy w pierwszych latach emigracji polskiej byli licznie sprowadzani do Łotwy. Dzięki temu przygraniczny ruch zarobkowy o skromnych początkowo rozmiarach z każdym rokiem nabierał większego rozmachu i na przestrzeni niepełnych dziesięciu lat stał się zagadnieniem emigracyjnym, mającym swe niezaprzeczalne znaczenie w życiu gospodarczym państwa polskiego i łotewskiego.

Poczynając od roku 1936 emigracja ta nie ogranicza się już wyłącznie do województw wschodnich, jak to było na początku, lecz także obejmuje województwa centralne i południowe. Przestaje ona być zagadnieniem lokalnym województw, najbliżej Łotwy położonych a nabiera znaczenia ogólnopaństwowego, mającego w gospodarce narodowej swą określoną pozycję.

Rzeczywistość ostatnich dwóch lat przyniosła poważne zmiany, dotyczące samej istoty emigracji łotewskiej. Jeżeli przed paru laty emigrację tę musieliśmy traktować wyłącznie, jako emigrację sezonową, to znaczy, że wszyscy robotnicy po odpracowaniu sezonu letniego z nadejściem zimy powracali znowu do kraju — dzisiaj ta rzecz ma się zupełnie inaczej. Większa część robotników pozostaje na pracy w Łotwie przez cały rok, a dużo jest takich, którzy pracują po dwa i trzy lata u tych samych pracodawców. W tym roku pozostaje na zimę z ogólnej liczby 47 tys. zatrudnionych w lecie około 25 tysięcy, zwłaszcza robotnic, które w zimie mają niemniejszy popyt niż w lecie.

Fakt powyższy świadczy o tym, że w Łotwie nie tylko w lecie, w okresie prac polowych, lecz przez cały rok brakuje siły roboczej, w wyniku czego emigracja do Łotwy z każdym rokiem zatraca charakter sezonowy, a staje się emigracją stałą, dającą możność lokowania robotników na dłuższy okres czasu. Wskutek tego emigrację polską do Łotwy należy traktować, jako stałe źródło zatrudnienia poważnej ilości robotników, tymbardziej, że jeśli chodzi o widoki na przyszłość, należy stwierdzić, że popyt na robotników polskich za każdym rokiem będzie raczej wzrastał.

*) Liczba ta jest przypuszczalna, ale oparta na doświadczeniach lat ubiegłych.

(Dok nast.)

Powstańcy przełamali front pod Teruel.

Saragossa, 19. 1. (PAT). O wczorajszej bitwie nadchodzą następujące szczegóły:

Bitwa wybuchła nagle około godz. 9-ej na froncie szerokości 16 km na północ od Teruelu. Wojska gen. Aranda zaatakowały przeciwnika jednocześnie na całej linii frontu. Linia ta ciągnie się wzdłuż łańcucha wzgórz, sąsiadujących z drogą, wiodącą z Teruetu do Saragossy. Dwa główne punkty oporu przeciwnika — wzgórze Celadas na północy i wzgórze Muleton na południu — zostały zajęte w pierwszej godzinie walki. Artyleria i lotnictwo uczestniczyły skutecznie w przygotowaniu ataku. 9 samolotów powstańczych w czasie przelotu nad pozycjami przeciwnika, zostało zaatakowane przez przeważające siły. Po strąceniu dwóch samolotów nieprzyjacielskich aparaty powstańcze wycofały się z walki. Wkrótce potem w nowym starciu powietrznym strącono dalsze 3 samoloty nieprzyjacielskie.

Po zdobyciu wzgórza Celadas oddziały powstańcze spuściły się w dolinę, ścigając odstępującego bezładnie przeciwnika aż do wioski Alfamore, położonej na brzegu rzeki.

Front nieprzyjacielski został przerwany na przestrzeni 10 km. Jedna z kolumn, działających w centrum, dokonała wówczas manewru oskrzydlającego w kierunku wzgórza Muleton które zdobyła, nawiązując łączność z drugą kolumną, posuwającą się od południa. W ręce powstańców wpadło z górą 600 jeńców. Straty nieprzyjacielskie w zabitych i rannych przekraczają 2000 ludzi.

Wyrok w procesie oszustów kolejowych.

Katowice, 19. 1. (PAT). Sąd okręgowy w Katowicach ogłosił wczoraj wyrok w trwającym od tygodnia procesie 7 pracowników kolejowych oskarżonych o oszustwo, wskutek czego skarb państwa poniósł straty w wysokości około 200 tysięcy zł.

Sąd skazał Pawła Sobotę na 8 lat więzienia i pozbawienie praw obywatelskich na lat 10, Augustyna Zubera na 7 lat więzienia i pozbawienie praw na lat 10, Leona Ulricha na 5 lat więzienia z pozbawieniem praw na lat 6, Augustyna Janosa na 4 lata więz. z pozbawieniem praw na lat 5, Jana Goja i Józefa Benza po 3 lata więzienia z pozbawieniem praw obywatelskich na lat 5 i Jana Szubę na 1 rok więzienia.

Poza tym sąd skazał wszystkich oskarżonych solidarnie na zapłacenie Dyrekcji kolejowej z tytułu odszkodowania 214 tys. złotych.

Maruszeczkę osadzono w więzieniu.

Kraków, 19. 1. (PAT). Po ukończonym wstępnym śledztwie w Bielsku, bandyta Maruszeczko został wczoraj pod eskortą czterech funkcjonariuszy policji odstawiony do więzienia Sądu Okręgowego w Wadowicach.

W związku z ujęciem Maruszeczki aresztowano również fryzjera Jakuba Igla z Bielska, oraz Roberta Skowroniaka z Bielska w towarzystwie których Maruszeczko przebywał ostatnio w Bielsku. Aresztowanych odstawiono również do więzienia w Wadowicach, gdzie po ukończonym śledztwie odbędzie się rozprawa przeciwko Maruszeczce.

ROKOWANIA HANDLOWE POLSKO-RUMUŃSKIE.

Bukareszt, 19. 1. (PAT). Donoszą z Bukaresztu, że rokowania prowadzone między bawiącą od kilku dni w Bukareszcie delegacją handlową polską a przedstawicielami rumuńskiego ministerstwa przemysłu i handlu oraz Banku Narodowego zostały zakończone podpisaniem protokołu uzupełniającego polsko-rumuńską umową płatniczą i handlową.

OPERA WARSZAWSKA W BUKARESZCIE.

Bukareszt, 19. 1. (PAT). **W operze królewskiej w Bukareszcie wystawiono wczoraj „Aidę“, w której naczelne role obsadzone były przez przybyłych na występy gościnne członków opery warszawskiej.**

Z WYDAWNICTW.

Styczniowy numer „Rodziny Polskiej“. Styczniowy zeszyt „Rodziny Polskiej“ poza wstępnym artykułem rozpoczyna wysoce aktualny artykuł Kardynała Wiednia, T. Innitzera pod wymownym tytułem „Żywy chrystianizm — to jedyny ratunek“. — Zagadnienia chrześcijańskiej sztuki religijnej poruszają dwaj wytrawni znawcy: dr. M. Skrudlik i dr. Nałęcz-Dobrowolski, popierając swe wywody materiałem reprodukcyjnym. — O „Legendzie Riwiery“ mówi dr. Zygmunt Leśnodorski. — Prof. dr J. Birkenmajer, który niedawno objął katedrę w Ameryce Półn., z ciekawych źródeł wydobywa na jaw „Inspiratorów Quo vadis“. W niezwykle bogatej kronice, bieżące zagadnienia literackie omawia znana literatka Wanda Miłaszewska, teatr i film p. Józef St. Czarnecki, sprawy rodziny p. Zofia Jankowska itd. Wspomnieć wreszcie wypada o doskonałym kąciku dla dzieci. Kilkadziesiąt ilustracji artystycznych i aktualnych tworzą estetyczny akcent noworocznego zeszytu „Rodziny Polskiej“, rozpoczynającej już dwunasty rok istnienia. Przystępna prenumerata 1,50 zł. kwart. Zamówienia kierować pod: Redakcja „Rodziny Polskiej“, Warszawa, Krak. Przedm. 71.

„Arkady“ Nr. 1 (styczeń 1938). Treść: Ferdynand Ruszczyc: Malarstwo i grafika polskie na Wystawie paryskiej. — Chopiniana. — Nieznane arcydzieło sztuki francuskiej w Polsce. — Italia na Wystawie paryskiej. — Wnętrza. — Materiały. — Szkła. — Pod Arkadami.

WSTRZĄSAJĄCA SMIERĆ CHŁOPCA W NURTACH WEZBRANEGO STRUMIENIA.

Łańcut. 19. 1. Synek przemysłowca łańcuckiego p. D., który przybył do Kosiny do swej matki nauczycielki, korzystając z nieuwagi domowników udał się z sankami nad strumień i zjechał nimi z wysokiego brzegu w kierunku strumienia.

Tuż na brzegu wody nie było śniegu, wskutek czego sanki zaryły się w ziemię gwałtownie, a dziecko wyrzucone z wielką siłą wpadło do wezbranego strumienia i utonęło. Pewien wieśniak, przechodząc potem ujrzał samotne sanki i to wzbudziło jego podejrzenie. Wszczęto poszukiwania i znaleziono zwłoki chłopczyka w odległości kilku metrów od miejsca wypadku.

Sprowadzony z Łańcuta lekarz nie zdołał uratować nieszczęśliwego dziecka.

NAGRODY DLA ROLNIKÓW ZA PROPAGANDĘ RADIA NA WSI.

Wszyscy mieszkańcy wsi mają możność zdobycia odznaczeń, dyplomów i nagród pieniężnych za akcję jednania w okresie zimowym nowych abonentów radiowych. Komitet Radiofonizacji Kraju ogłosił warunki akcji konkursowej. Kto zjedna w ciągu trzech miesięcy zimowych 5-ciu nowych abonentów — otrzyma pięknie wykonaną odznakę do noszenia, z napisem: — „Za radiofonizację kraju“. Niezależnie od odznaki, będą przyznawane wszystkim, którzy się wyróżnili w pracy nad radiofonizacją wsi, osobne dyplomy honorowe. Poza odznaką i dyplomem uczestnicy akcji jednania nowych abonentów P. R. będą mieli możność ubiegania się o nagrody pieniężne w postaci wkładów na książeczki oszczędnościowe. — Kto więc zjedna co najmniej 20 nowych abonentów radia, zdobędzie książeczkę oszczędnościową z wkładem 10, 20, 50, 100 i 200 zł w zależności od liczby pozyskanych abonentów. Wykazy nowopozyskanych abonentów można przesyłać do 15 marca. O szczegółach akcji informują sekretarze gminni, urzędy i agencje pocztowe, a także wszyscy listonosze i posłańcy wiejscy. Warunki konkursu nie są dla rolników trudne. Trzeba wykazać trochę obrotności, a łatwo będzie wówczas zdobyć nagrodę. To też nic dziwnego, że zainteresowanie konkursem jest wśród rolników z całej Polski wyjątkowo duże.

BIAŁORUSKI KOMITET NAROD. ZAWIESZONY.

Wilno, 19. 1. (PAT). Starosta grodzki w Wilnie decyzją z dnia 15 bm. zawiesił działalność Białoruskiego Komitetu Narodowego i wyznaczył jego kuratorem p. Michała Bielatkę.

Ogłoszenia urzędowe.

LICYTACJE.

Km. 499/37. Obwieszczenie Komornik Sądu grodzkiego w Obertynie, Ignacy Kirszbaum, z siedzibą urzędową w Obertynie, na zasadzie art. 602 kpc. obwieszcza, że w dniu 1 lutego 1938 r. o godzinie 9-tej rano w Korolowce ad Niezwiska, odbędzie się u dłużnika Jana Theodorowicza licytacja ruchomości dłużnika własnych, składających się: z 1 bryczki żółtej bez budy, 1 konia lat 8 siwego bez znaków, 1 konia gniadego lewa tylna pęcina, biała gwiazdka na czole, ocenionych na kwotę zł. 800 na zaspokojenie należności Galic. Kasy Oszczędności we Lwowie. Zajęte ruchomości oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego.

Obertyn, 5 stycznia 1938. 155K

Km. 536/37. Obwieszczenie. Komornik Sądu grodzkiego w Obertynie, Ignacy Kirszbaum, z siedzibą urzędową w Obertynie na zasadzie art. 602 kpc. obwieszcza, że dnia 1 lutego 1938 o godzinie 15-tej na miejscu u dłużnika Bernarda Barana w Czortowcu odbędzie się publiczna licytacja ruchomości dłużnika własnych, składających się z 75 kóp jęczmienia, znajdujących się w stogu na polu dłużnika, położonym przy drodze do Tyszkowiec, ocenionych na kwotę zł. 1.500. Zajęte ruchomości oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym

Komornik Sądu Grodzkiego.

Obertyn, 11 stycznia 1938. 154K

Km. 537/37. Obwieszczenie. Komornik Sądu grodzkiego w Obertynie Ignacy Kirszbaum, z siedziba urzędową w Obertynie na zasadzie art. 602 kpc. obwieszcza, że w dniu 1 lutego 1938 roku o godzinie 14-tej na miejscu u dłużnika Karola Rappa w Czortowcu odbędzie się publiczna licytacja ruchomości dłużnika własnych, składających się z 40 kóp jęczmienia w stogu ocenionych na kwotę zł. 800 na zaspokojenie należności f-my Józef Karrach we Lwowie. Zajęte ruchomości oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego.

Obertyn, 11 lutego 1938. 153K

IX. Km. 409/37. Strona zobowiązana: Inż. Aleksander Warteresiewicz, ul. Zyblikiewicza L. 24a. Edykt licytacyjny oraz wezwanie do zgłoszenia wierzytelności. Na wniosek Banku Gospodarstwa Krajowego Oddz. w Drohobyczu jako strony egzekwującej o 9.000 zł. itd. zpm. odbędzie się dnia 2 marca 1938 r. o godz. 12 w poł. Oddz. I. w sali Nr. 1 Sądu grodzkiego miejskiego we Lwowie przy ul. Sądowej L. 7 na zasadzie postan. z 16/5 1934 zatwierdzonych warunków, licytacja następujących realności: Ks. gr. gm. m. Lwowa l. kons. 2291 1/4 przy ul. Zyblikiewicza L. 26a. I) Whl. 2893/I. Oznaczenie realności: Nieruchomość składająca się z pgr. lk. 336/4 i 336/16 o powierzchni łącznej 708 m kw. na której stoją: 1) budynek mieszkalny 2-piętrowy ze skrzydłem oficynowym, 2) budynek administracyjny z przybudówką, 3) mury oporowe ogrodzenia. Wartość szacunkowa wraz z przynależnością 219.597 zł. Najniższa oferta 109.798 zł. 50 gr. Ks. gr. gm. m. Lwowa bez l. kons. II) Whl. 2895/I. Nieruchomość składająca się z pgrt. lk. 336/6 i 336/8 o łącznej powierzchni 818 m kw. stanowiąca ogród. Wart. szac. 13.375 zł. Najniższa oferta 6.687 zł 50 gr. Ks. gr. gm. m. Lwowa l. kons. 2111 1/4 przy ul. Zyblikiewicza L. 24a III.) Whl. 2897/I. Nieruchomość składająca się z pgr. lk. 336/13 o powierzchni 332 m kw., na której stoi budynek czynszowy 2-piętrowy. Wart. szac. 123.118 zł. Najniższa oferta 61.559 zł. Ks. gr. gm. m. Lwowa bez l. kons. IV) Whl. 2896/I. Nieruchomość składająca się z pgr. lkat. 336/11 o powierzchni 407 m kw., na której znajdują się chodnik betonowy i mur. Wart. szac. 8.532 zł. 80 gr. Najniższa oferta 4.266 zł. 40 gr. Ks. gr. gm. m. Lwowa bez l. kons. V) Whl. 3504/I. Nieruchomość składająca się z pgrt. lk. 334/4 o pow. 223 m kw. stanowiąca ogród. Wart. szac. 3.588 zł. 40 gr. Najniższa oferta 1.794 zł 20 gr. Ks. gr. gm. m. Lwowa bez l. kons. VI) Whl. 3109/I. Nieruchomość składająca się z pgrt. lkat. 336/9, 336/10, 336/7 o łącznej powierzchni 374 m kw. stanowiąca ogród. Wart. szac. 7.992 zł. 80 gr. Najniższa oferta 3.996 złotych 40 groszy. Ks. gr. gm. m. Lwowa bez liczby konskrypcyjnej. VII) Whl. 2899/I. Nieruchomość składająca się z pgr. lk. 336/3, 336/5, 336/12, 336/14 i 336/17 o łącznej powierzchni 546 m kw., a stanowiąca ślepą ulicę. Wart. szac. 9.405 zł. 50 gr. Najniższa oferta 4.702 zł. 75 gr. Razem wartość szacunkowa wraz z przynależnościami 385.619 zł. 50 gr. Najniższa oferta 192.809 zł. 75 gr. Do wyżej wymienionych ad I—VII) nieruchomości należą następujące przynależności: drzwi, okna, okienka, półokna, kosze żelazne na kwiaty, kraty, zamknięcie wodne kanałowe, muszle kuchenki gazowe, piecyki gazowe, wanny, kociołki, umywalki, popielniczki, kosze na śmiecie, paka, półpaka, lampy, klosze, ramienniki mosiężne, mur oporowy, mur ogrodzeniowy, ogrodzenie z siatki drucianej, parkan drewniany i podziemny korytarz odwadniający, jaśmin, lipy, sosenki, dalie, drzewa i krzewy owocowe, bez, róże itd., oszacowane łącznie na 20.989 zł. 50 gr. Każda z wyżej wymienionych ad I—VII nieruchomości zostanie zlicytowana oddzielnie. Poniżej najniższej oferty sprzedaż nie nastąpi.

Komornik Sądu Grodzkiego Miejskiego.
Rewiru IX.

Lwów, 14 stycznia 1938. 156K

AMORTYZACJE.

I. 2 Nc. 484/37. Umorzenie. Na wniosek Racheli Soldinger w Krakowie, ul. św. Wawrzyńca 13 zarządza się postępowanie celem umorzenia książeczki oszczędnościowej Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa Nr. 388940 na kwotę 161 zł. 92 gr. i na nazwisko „Rachela Soldinger“ opiewającej, mającą zaginąć i wzywa się posiadaczy tejże książeczki, aby zgłosili swe prawa do 6-ciu miesięcy od daty ogłoszenia tego edyktu. W razie przeciwnym uznałby Sąd po upływie tego terminu książeczkę powyższą za pozbawioną znaczenia.

Sąd grodzki w Krakowie Oddział I.

Kraków, dnia 19 listopada 1937 r. 157

UZNANIE ZA ZMARŁEGO

T. 49/37. Eugeniusz Iwanicki, syn Jana i Anny, urodzony 24 lutego 1900 w Zaścinoczu, powołany w 1919 roku do wojska ukraińskiego zaginął i odtąd nie ma o nim wiadomości. Na prośbę siostry Filomeny wdraża się postępowanie celem uznania za zmarłego i wzywa się, ażeby do roku uwiadomiono Sąd o zaginionym.

Sąd Okręgowy.

W Tarnopolu, dnia 8 października 1937. 148

T. 64/37. Onufry Poliszczuk, syn Iwana, urodzony 6 kwietnia 1901 w Skorykach wyjechał w 1922 do Ameryki, poczym zaginął. Na prośbę ojca wdraża się postępowanie celem uznania go za zmarłego i wzywa się, ażeby do roku uwiadomiono Sąd o zaginionym.

Sąd Okręgowy.

W Tarnopolu, dnia 26 listopada 1937. 147

T. 103/37. Jan Rymarczyk z Łobozwi zaginął na froncie włoskim. Wzywa się o udzielenie wiadomości o nim do 6 miesięcy. Chodzi o uznanie go za zmarłego.

Wydział Zamiejscowy w Sanoku.
Sąd Okręgowy w Jaśle

Dnia 4 listopada 1937. 146

T. 108/37. Wasyl Jagniszczak z Olchowiec zaginął w Ameryce. Wzywa się o udzielenie wiadomości o nim do 1 roku. Chodzi o uznanie go za zmarłego.

Wydział Zamiejscowy w Sanoku.
Sąd Okręgowy w Jaśle

Dnia 29 września 1937. 145

T. 57/36. Jan Kozioł z Trepczy. T. 100/37. Franciszek Michalski z Bereh dolnych zaginęli w czasie wojny polsko-bolszewickiej. T. 54/37. Eustachy zw. Stanisław Pańko z Rudenki zaginął w czasie wojny światowej. Wzywa się o udzielenie wiadomości o nich do 6 miesięcy. Chodzi o uznanie ich za zmarłych.

Wydział Zamiejscowy w Sanoku.
Sąd Okręgowy w Jaśle

Dnia 18 listopada 1937. 144

T. 67/37. Paweł Kasprij, syn Teodora, urodzony 18 listopada 1885 w Klebanówce żołnierz austriacki zaginął i od roku 1914 brak o nim wiadomości. Na prośbę Iwana Dudyka, syna Piotra wdraża się postępowanie celem uznania za zmarłego i wzywa się, ażeby do 6 miesięcy uwiadomiono Sąd o zaginionym.

Sąd Okręgowy

W Tarnopolu, 26 listopada 1937. 150

T. 212/36. Józef Kwaśniak, syn Andrzeja i Marianny z Grędyszów, urodzony 28 stycznia 1900, pobrany z początkiem 1920 do 17 pp., następnie przydzielony do kadry rzemieślniczej przy D. O. G. w Krakowie, a stąd do jakiegoś pułku stacjonowanego w Białej, poczym przy wojsku zaginął. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się, aby zawiadomiono Sąd o zaginionym do sześciu miesięcy.

Sąd Okręgowy.

W Rzeszowie, 26 listopada 1937. 152

T. 32/36. Ignacy Mular, syn Bazylego i Barbary, urodzony 14 stycznia 1872 w Grabowcu pow. Tarnopol. Anna Mular, córka Błażeja i Marii, urodzona 9 września 1879 w Grabowcu pow. Tarnopol — pierwszy przed około 30 laty, druga przed około 24 laty wyjechali do Ameryki, skąd jeszcze przed wojną napisali ostatni list i odtąd brak o nich wiadomości. Na prośbę brata zaginionego wdraża się postępowanie celem uznania ich za zmarłych i wzywa się, ażeby do 1 roku uwiadomiono Sąd o zaginionych.

Sąd Okręgowy

Tarnopol 20 listopada 1936. 151

T. 71/37. Kazimierz Krówczyński, syn Jakuba, urodzony 27 lutego 1885 w Hrycowcach, żołnierz austriacki byłego 15 p.p. brał udział w walkach pod Przemyślem, Gorlicami i Dziszkowicami, gdzie miał być raniony w październiku 1914, po czym zaginął. Wdraża się postępowanie celem uznania go za zmarłego i wzywa się, ażeby do 6 miesięcy uwiadomiono Sąd o zaginionym.

Sąd Okręgowy.

W Tarnopolu, 10 grudnia 1937. 149

Redaktor naczelny i wydawca: Aleksander Wareński. Redaktor odpowiedzialny A. Kruczkowski. Z druk. „Słowa Pol.“ Lwów, Zimorowicza 15.